

sanasto

E-kirjojen ja e-äänikirjojen kirjastokäytön korvaus

on kirjasto

Niin, tämä
on tämä
sirotte...

Tekijänoikeuslain 38 a §

Korvaus e-kirjan ja e-äänikirjan kirjastokäytöstä

Kun yleinen kirjasto tai korkeakoulukirjasto välittää kustantajan tai muun oikeudenhaltijan kanssa sovitulla ehdoilla kirjaston kokoelmaan kuuluvan e-kirjan tai e-äänikirjan yleisölle siten, että yleisöön kuuluvilla henkilöillä on mahdollisuus saada e-kirja tai e-äänikirja saataviinsa itse valitsemastaan paikasta ja itse valitsemanaan aikana käytettäväksi rajoitetuksi ajaksi, e-kirjaan tai e-äänikirjaan sisältyvän 1 §:n 1 momentissa tarkoitettun kirjallisen teoksen, sävellysteoksen, valokuvateoksen ja muun kuvataiteen teoksen tekijällä ja kirjallisen teoksen suullisella esittäjällä on oikeus saada tästä käytöstä korvaus. Tekijällä ja esittäjällä on oikeus korvaukseen sen estämättä, mitä hänen ja e-kirjan tai e-äänikirjan kustantajan tai muun oikeudenhaltijan välillä on sovittu teoksen kirjastossa tapahtuvasta käytöstä maksettavasta korvauksesta.

Korvaus maksetaan valtion talousarvioon otettavasta määrärahadista. Oikeus korvaukseen raukeaa, jollei korvausta vaadita todisteellisesti kolmen vuoden kuluessa sen kalenterivuoden päättymisestä, jona oikeus korvaukseen on syntynyt. Edellä 1 momentissa tarkoitettuun oikeuteen sovelletaan 41 §:ää. Oikeustoimi, jolla tekijä tai kirjallisen teoksen suullinen esittäjä luovuttaa oikeutensa 1 momentissa tarkoitettuun korvaukseen, on mitätön.

Edellä 1 momentissa tarkoitettu korvaus maksetaan 19 a §:ssä tarkoitettun yhteishallinnointiorganisaation välityksellä.

Mitä pykälä käytännössä tarkoittaa

- Kyseessä **korvaus e-kirjan ja e-äänikirjan kirjastokäytöstä**
  - Pykälässä säädetään vain kirjastokäytöstä, ei muista korvauksista
  - Pykälä ei koske tekijänoikeutta vaan korvausoikeutta

Mitä pykälä käytännössä tarkoittaa

- Korvausta **maksetaan**
  - Yleisten kirjastojen e-kirjoista ja e-äänikirjoista
  - Korkeakoulukirjastojen e-kirjoista ja e-äänikirjoista
  - HUOM! Kustantajalla ei ole velvoitetta myydä digiaineistoa kirjastolle ja kirjasto pystyy ostamaan vain pienen osan julkaistuista e- ja e-äänikirjoista.

Mitä pykälä käytännössä tarkoittaa

- Korvausta **ei makseta**
  - Korkeakoulukirjastojen verkkokirjahyllyistä
  - Kaupallisista luku- ja kuunteluaikapalveluista
  - Nettijulkaisuista

Mitä pykälä käytännössä tarkoittaa

- ”...tekijällä ja **kirjallisen teoksen suullisella esittäjällä** on oikeus saada tästä käytöstä korvaus.”
  - Äänikirjan lukijoilla on oikeus korvaukseen e-äänikirjojen kirjastokäytöstä
  - Pykälä ei anna äänikirjojen lukijoille oikeutta korvaukseen kaupallisten luku- ja kuunteluaikapalveluiden äänikirjoista.
  - Pykälä ei anna äänikirjan lukijalle tekijänoikeutta kirjalliseen teokseen.
  - Äänikirjan lukijalla on ollut ja on jatkossakin **lähioikeus** omaan suulliseen esitykseensä.

Korvausten tilittäminen

- Sanasto tilittää e-kirjojen ja e-äänikirjojen kirjastokäytön korvaukset lainauskorvauksen tilittämisen yhteydessä
- Vuoden 2024 kirjastokäytön korvaukset tilitetään 2025
- E-kirjojen ja e-äänikirjojen kirjastokäytön korvaus on saman suuruinen kuin painettujen kirjojen lainauskorvaus.

Usein kysytyjä kysymyksiä

Olenko menettänyt tekijänoikeuteni äänikirjan lukijoille?

- Äänikirjan lukijalle ei ole syntynyt tekijänoikeutta teokseen aiemmin, eikä synny jatkossakaan tämän tekijänoikeuslain muutoksen myötä. Äänikirjan lukija on ollut ja on myös jatkossa tekijänoikeuslain näkökulmasta esittävä taiteilija.

Usein kysytyjä kysymyksiä

Kannattaako kirjailijan tai kääntäjän antaa teoksensa E-kirjastoon lainattavaksi?

- Toisin kuin painettujen kirjojen osalta, kirjailija ja kääntäjä voivat kieltää teoksensa luovuttamisen E-kirjastolle. Kirjallisuuden tekijät saavat kuitenkin e-kirjojen kirjastokäytöstä saman suuruisen korvauksen kuin painetuistakin kirjoista.

Usein kysytyjä kysymyksiä

En tiedä, onko e-kirjaani tai e-äänikirjaani lainattavissa kirjastosta. Mitä teen?

- Voit joka tapauksessa lisätä teostesi e-kirja- ja e-äänikirjaversioiden teosluettelollesi.
- Lainauskorvaukset kohdistetaan oikeille tekijöille ISBN-tunnisteen perusteella, joten jos e-kirjaasi tai e-äänikirjaasi ei ole kirjastosta lainattavissa, siitä ei makseta sinulle korvauksia.
- Teosluetteloa täydentämällä saat kuitenkin e-kirjoista ja/tai e-äänikirjoista sinulle kuuluvat korvaukset, jos sähköinen teos hankitaan kirjaston kokoelmiin ja sitä lainataan.